شخص نخست را ستودید؛ پس بهشت بر او واجب شد و از شخص دوم به بدی یاد کردید؛ پس آتش دوزخ بر او واجب گشت. شما گواهانِ الله در زمین هستید.

از انس رضی الله عنه روایت است که می گوید: (صحابه) از کنار جنازه ای گذشتند و از او به نیکی یاد کردند. رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «وَجَبَتْ»: «واجب شد». سپس از کنار جنازه ی دیگری گذشتند و او را نکوهش کردند. رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «وَجَبَتْ»: «واجب شد». این بود که عمر بن خطاب رضی الله عنه پرسید: چه چیزی واجب شد؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «هَذَا أَثْنَيْتُمْ عَلَيْهِ خَيْراً، فَوَجَبتْ لَهُ الجَنَّةُ، وهَذَا أَثْنَيْتُمْ عَلَيْهِ شَرّاً، فَوَجَبَتْ لَهُ النَّار، أَنْتُمْ شُهَدَاءُ اللهِ في الأَرضِ»: «شخص نخست را ستودید؛ پس بهشت بر او واجب شد و از شخص دوم به بدی یاد کردید؛ پس آتش دوزخ بر او واجب گشت. شما گواهانِ الله در زمین هستید».

[صحیح است] [متفق علیه]

تعدادی از صحابه از کنار جنازه ای گذشتند و به خوبی و استقامت وی بر شریعت الله گواهی دادند؛ زمانی که رسول الله صلی الله علیه وسلم تعریف آنان از وی را شنید، فرمود: «واجب شد». سپس از کنار جنازه ی دیگری گذشتند و به بدی وی گواهی دادند؛ پس رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «واجب شد». این بود که عمر بن خطاب رضی الله عنه گفت: اینکه دو بار در دو جا گفته شد، واجب شد، معنایش چه بود؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «کسی که بر خوبی و استقامت وی شهادت دادید، بهشت بر او واجب شد؛ و کسی که به بدی او شهادت دادید، آتش بر او واجب شد». چه بسا این فرد مشهور به نفاق و مانند آن بوده است. سپس رسول الله صلی الله علیه وسلم خبر می دهد که هرکس راستگویان و اهل فضل و صلاح در مورد او شهادت دهند که مستحق بهشت یا دوزخ است، چنین می باشد.

http://sunnah.global/hadeeth/fa/show/8876